

Ampedus cardinalis

Kardinalfärgad rödrock

Skalbaggar, Knäppare och halvknäppare

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nära hotad (NT)
B2ab(iii)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Elateridae (knäppare), **Släkte:** *Ampedus*, **Art:** *Ampedus cardinalis* - kardinalfärgad rödrock (Schiodte, 1865) **Synonymer:** *Elater cardinalis* Schiodte, 1865

Kännetecken

En långsmalt spolformig, 12–15 mm lång, svart skalbagge med klart cinnoberröda täckvingar. Ben och antenner är slanka. Liksom övriga knäppare kan baggen sprätta upp i luften för att vända sig rätt om den hamnat på rygg. Viss förväxlingsrisk finns med andra rödvingade *Ampedus*-arter, och bestämningen bör verifieras av en specialist.

Utbredning och status

Utbredd från Skåne till nedre Dalälven. Arten finns även i Danmark och Mellaneuropa.

Ekologi

Larvutvecklingen sker i brunrötad ved av lövträd, främst i grova, ihåliga, stående ekar men även i ask och lind. Både larverna och de fullbildade skalbagarna lever undagömt i det inre av de ännu levande träden. Larvutvecklingen är flerårig. Larverna förpuppar sig och kläcks redan på hösten. Skalbagarna övervintrar sedan i puppkammaren.

Hot

Igenväxning av passande hagmarker med gamla hålekar är ett allvarligt hot mot arten, dels på grund av att detta skapar ett ogynnsamt mikroklimat och dels genom att de gamla hålträden dör i förtid. Ett annat långsiktigt problem är ett generationsglapp i vissa trädbestånd som i framtiden kan leda till brist på lämpligt substrat.

Åtgärder

Ekbestånd som innehåller grova, rötskadade träd bör lämnas. Arten är värmekrävande, varför röjning runt gamla ekar på vissa lokaler för att öka solinstrålningen är gynnsam. En långsiktig planering för att rekrytera ekar ur yngre generationer till att bli framtida hålekar på en del av lokalerna är också av stor vikt.

Naturvård

Åtgärdsprogram: Utgått ur ÅGP

Rödlistning i andra länder

Global rödlistning: NT (2010)

Litteratur

- Baranowski, R. 1982. Intressanta skalbaggsfynd 6. *Ent. Tidskr.* 103: 130–136.
- Lundberg, S. 1993. Skalbaggar i Hornsö- och Strömsrumstrakten i östra Småland. *Ent. Tidskr.* 114: 87.
- Martin, O. 1989. Smaeldere (*Coleoptera, Elateridae*) fra gammel løvskog i Danmark. *Ent. Medd.* 57(1–2): 79–81.
- Nylander, U. 1953. Notiser om sällsyntare skalbaggar. *Ent. Tidskr.* 74: 81–85.
- Palm, T. 1941. För Sverige nya *Coleoptera*. *Ent. Tidskr.* 62: 200–205.
- Palm, T. 1942. Coleopterfaunan vid Nedre Dalälven. *Ent. Tidskr.* 63: 1–59.
- Palm, T. 1947. Systematiska studier över svenska *Elater*-arter (Col. *Elateridae*). *Ent. Tidskr.* 68: 155–170.
- Palm, T. 1953. Anteckningar om svenska skalbaggar. VIII. *Ent. Tidskr.* 74: 171–186.
- Palm, T. 1954. Anteckningar om svenska skalbaggar. IX. *Ent. Tidskr.* 75: 13–28.
- Palm, T. 1959. Die Holz- und Rinden-Käfer der süd- und mittelschwedischen Laubbäume. *Opuscula Entomologica* suppl. XVI.

Författare

Rickard Baranowski & Bengt Ehnström 1994. Rev. Nicklas Jansson 2007. © ArtDatabanken, SLU 2007.